

Analiza de impact socio-economic al biletelor de valoare

Tichete de masă, tichete sociale pentru alimente și mese calde și vouchere de vacanță

Ediția 2026 | Asociația Profesională a Emitenților de Tichete | București, octombrie 2026

Importanța corelării valorii nominale a tichetelor de masă raportat la costul unui prânz în România

Tichetele sociale pentru alimente și mese calde: Rolul în susținerea puterii de cumpărare și reducerea vulnerabilității sociale

Voucherele de vacanță: Impactul asupra dezvoltării și competitivității turismului românesc

MASĂ

SOCIAL

VACANȚĂ

Trei instrumente, trei anverguri foarte diferite

Volumul emis în 2025 și impactul total (Tip II) asupra economiei

Tichete de masă

Emis 2025: 18.375 mil. lei

Valoare adăugată susținută

21.089 mil. lei

1,10% din PIB

Locuri de muncă echivalente

161,0 mii locuri

2,09% din ocupare

Tichete sociale pentru alimente și mese calde

Emis 2025: 558 mil. lei

Valoare adăugată susținută

634,5 mil. lei

0,033% din PIB

Locuri de muncă echivalente

6,56 mii locuri

0,085% din ocupare

Vouchere de vacanță

Emis 2025: 784 mil. lei

Valoare adăugată susținută

695,2 mil. lei

0,036% din PIB

Locuri de muncă echivalente

5,42 mii locuri

0,071% din ocupare

Impact total Tip II = direct + indirect + indus. Sursa: calcule proprii, tabelul intrări-ieșiri simetric 2023 (INS).

Cinci mesaje cheie ale studiului

1,10% din PIB

Tichetele de masă au susținut 21,09 mld. lei valoare adăugată în 2025 și cresc mai repede decât economia (1,15% în ian.–aug. 2026).

161.000 de locuri de muncă

Amprenta asupra ocupării (2,09%) este aproape dublă față de cea asupra PIB.

Indexare 0,00% în sept. 2026

Formula legală este defectă: deși alimentele s-au scumpit cu 7,75%, valoarea a rămas 45 lei.

Reparare, nu mecanism nou

S1 propune +11,21% pe an: +2,37 mld. lei VAB, +18.000 locuri de muncă, +1.272 lei/salariat.

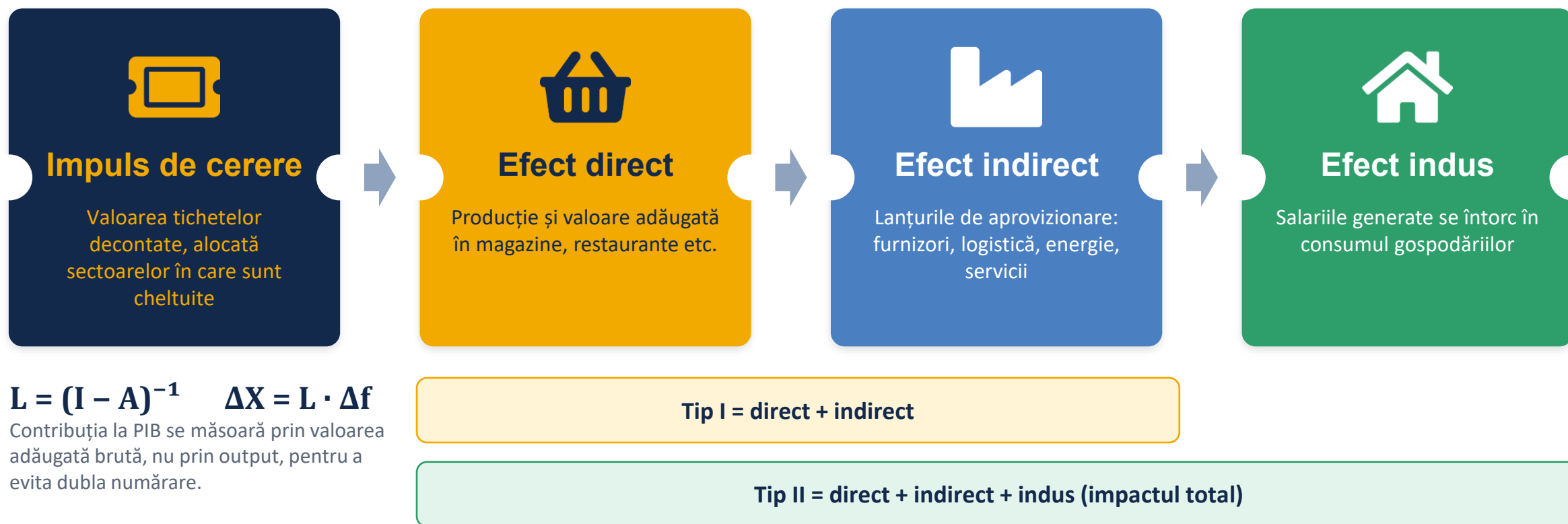

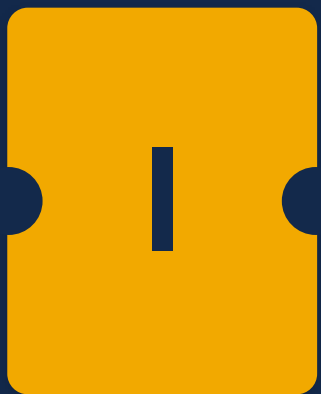
Decizii discreționare costisitoare

Reducerile din 2025 au scăzut impactul tichetelor sociale cu 85% și al voucherelor de vacanță cu 62%.

Cum se propagă un leu de tichet în economie

Modelul input-output (Leontief), aplicat tabelului intrări-ieșiri simetric 2023

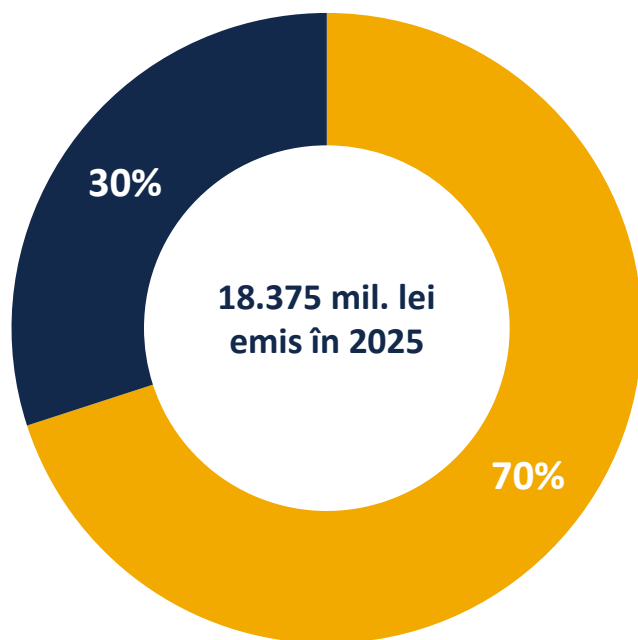

Tichetele de masă

Impactul în PIB și ocupare, defectul mecanismului de indexare și scenariile de corectare

Unde se cheltuie tichetele de masă

Distribuția 70/30 a rămas stabilă; cele două sectoare au profiluri economice complementare

- Comerț alimentar (CAEN 47.1)
- Restaurante și catering (CAEN 56)

Comerț alimentar: mai multă valoare adăugată

- 12.863 mil. lei alocați | multiplicator output Tip II: 2,61
- 0,49 lei VAB la fiecare leu de producție (vs 0,34 la restaurante)

Restaurante: mai multă muncă antrenată

- 5.513 mil. lei alocați | multiplicator ocupare Tip II: 2,52
- Legături în amonte mai puternice: fiecare loc direct antrenează încă 1,5

Ponderi fundamentate pe rapoartele emitenților, raportul cifrelor de afaceri și stabilitatea multianuală a structurii.

2025: fiecare leu de tichet susține 1,15 lei valoare adăugată

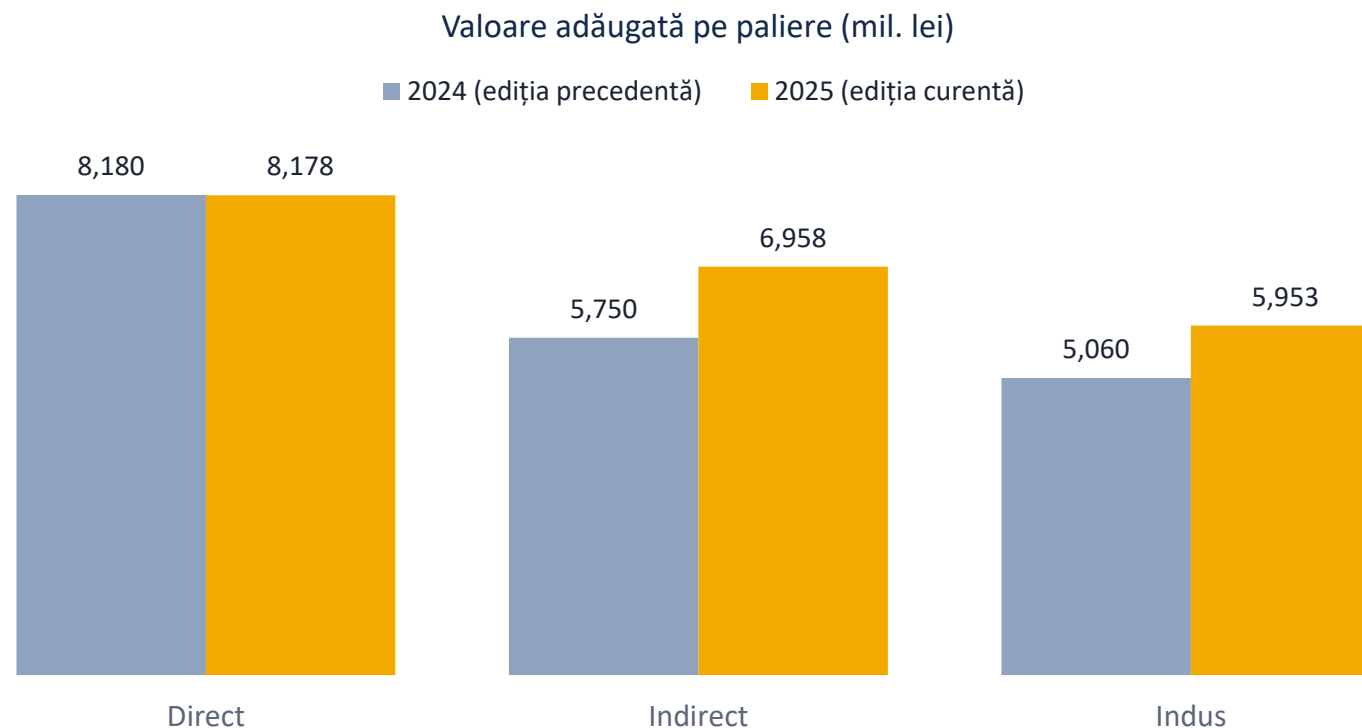
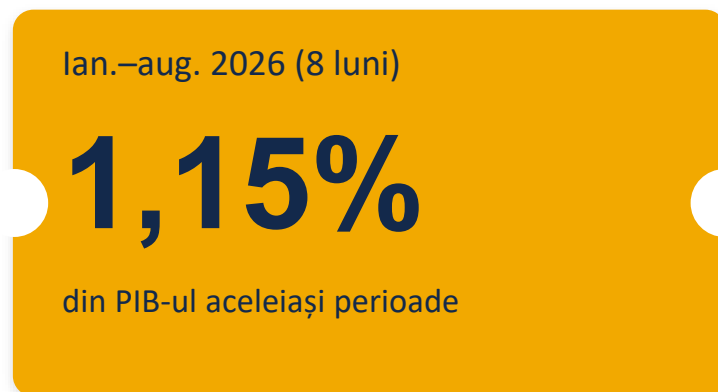
Impactul cumulat pe cele trei paliere, anul 2025 (scenariul actual, valoare nominală 45 lei)

PIB 2025: 1.916.405 mil. lei; populația ocupată: 7.694 mii persoane. Cele 18.375 mil. lei au antrenat 47.216 mil. lei producție.

Un instrument în creștere, mai bine ancorat în economie

Ponderea în PIB crește în 2026, iar față de ediția precedentă câștigul vine din efectele propagate

Total +11,1% (VAB) și +5,5% (ocupare). Palierul direct stagnează, indirectul crește cu 21%, indusul cu 18%: un leu de tichet antrenează azi mai multă activitate în restul economiei.

Variația combină creșterea volumului (+12,9%) și actualizarea tabelului intrări-ieșiri (2021 → 2023). Perioadele 2025 și 2026 nu se adună.

Mecanismul de indexare există, dar a produs 0%

Aplicarea formulei din HG nr. 1045/2018 în septembrie 2026

Indexare efectivă

0,00%

deși prețurile alimentelor au crescut cu 7,75% în anul anterior

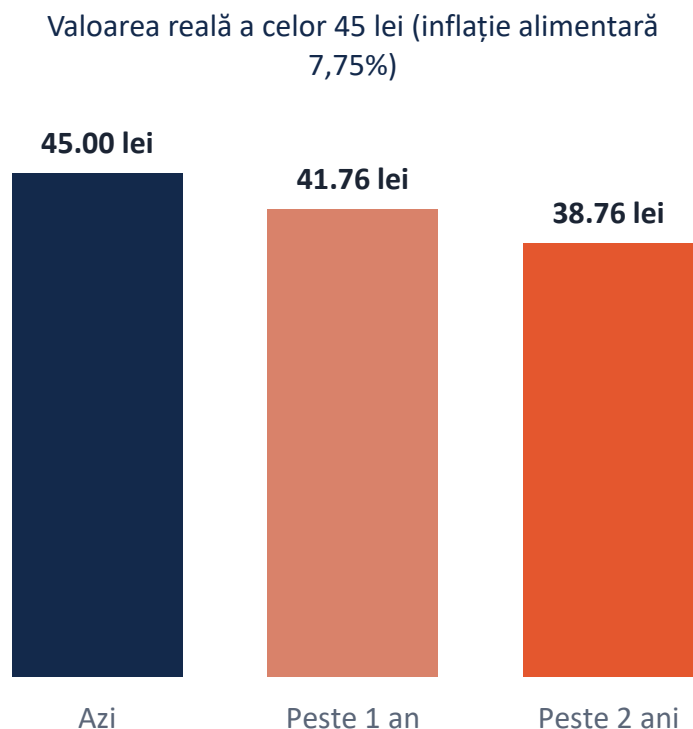

De ce?

- Formula compară ritmul creșterii prețurilor între două semestre, nu nivelul lor.
- În dezinflație prețurile cresc, dar mai lent: raportul iese sub 100% și formula cere reducerea valorii.
- Defectul este sistematic: în 2020 aceeași formulă a dat o majorare de un ban.

Soluția: o corecție minimală a formulei existente

Fără indexare, cei 45 de lei își pierd treptat capacitatea de a acoperi o masă

Se păstrează

- Cadența semestrială
- Indicele prețurilor la alimente
- Structura multiplicativă
- Clauza de neregresie
- Regula de calendar

Se corectează

- Prețurile se măsoară prin variația nivelului indicelui, nu prin raportul ritmurilor
- Se adaugă jumătate din creșterea reală a salariului net (medie mobilă pe 3 ani)
- Pragul la inflație: indexarea nu coboară niciodată sub prețuri

$$V_{\text{nou}} = V_{\text{vechi}} \times (1 + \max(\pi_{\text{alim}} + \frac{1}{2} \cdot \bar{w}_{\text{real}}; \pi_{\text{alim}}))$$

Metoda de calcul se modifică prin HG (art. 33 din norme); componenta salarială necesită un amendament la art. 32 din Legea nr. 165/2018.

Amendamentul este minimal: ce se schimbă și ce rămâne

Corecția vizează două elemente din mecanismul legal; restul cadrului rămâne neatins.

SE CORECTEAZĂ

Metoda de măsurare a prețurilor

Ajustarea să reflecte creșterea efectivă a prețurilor alimentare, nu modificarea ritmului lunar al inflației.

SE ADAUGĂ

Componentă de progres real al veniturilor

Dinamica reală a câștigului salarial net, ca medie mobilă pe trei ani. S1, pe date INS, este varianta prioritară.

RĂMÂN NEATINSE

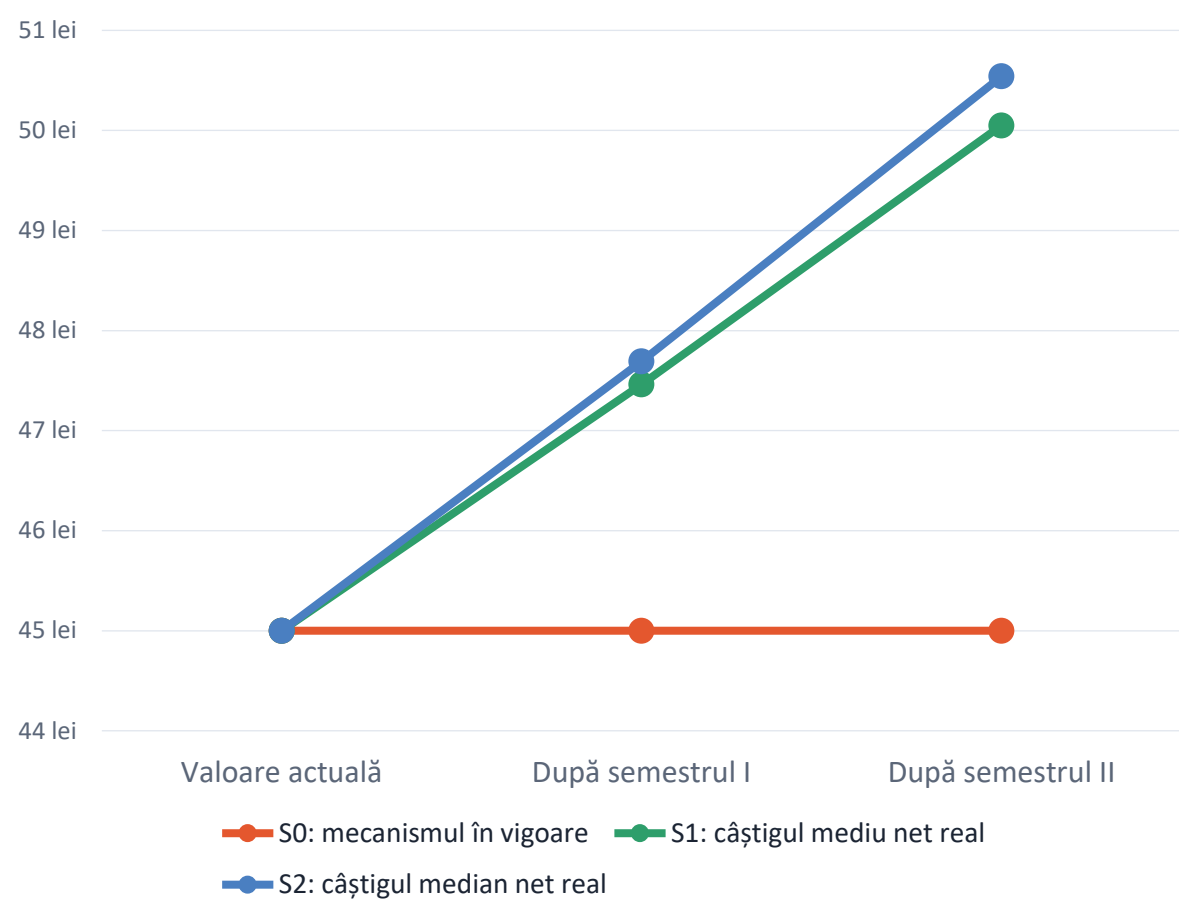
Cadența, indicele și clauzele

Cadența semestrială, indicele alimentar, structura multiplicativă, clauza de neregresie și regula de calendar.

Mecanismul trebuie să garanteze că indexarea nu poate fi inferioară creșterii prețurilor alimentare.

Două scenarii de indexare, comparate cu situația actuală

Valoarea nominală a tichetului după cele două aplicări semestriale (un an)

S0

Mecanismul în vigoare
45,00 lei
Valoarea rămâne înghețată
0,00%/an

S1

Câștigul mediu net real
50,05 lei
Recomandat: serii INS lunare, oficiale, incontestabile
+11,21%/an

S2

Câștigul median net real
50,54 lei
Alternativă: depinde de o serie mediană care nu se publică anual
+12,31%/an

Componenta de preț: 3,80% pe semestru (7,75% anual). Componenta salarială: 1,60% (S1), respectiv 2,10% (S2) pe semestru.

Ce câștigă economia și salariatul din indexare

Diferența față de menținerea mecanismului actual (S0), anul 2025, impact total Tip II

S1 +2.365 mil. lei

S2 +2.597 mil. lei

valoare adăugată brută / an

1,10% → 1,22–1,24% din PIB

S1 +18.060

S2 +19.820

locuri de muncă echivalente

2,09% → 2,33–2,35% din ocupare

S1 +1.272 lei

S2 +1.396 lei

brut / an pentru fiecare salariat

21 zile lucrate pe lună

Randament ridicat: fiecare leu suplimentar de tichete generează 2,57 lei producție și 1,15 lei valoare adăugată; la fiecare 114 mii lei se susține încă un loc de muncă.

Regimul fiscal reduce cu o cincime efectul instrumentului

Cele trei alternative prin care un angajator poate asigura o masă caldă nu sunt tratate fiscal la fel.

MASĂ ÎN REGIE PROPRIE

Deductibilitate integrală

Cantina proprie beneficiază de deducerea integrală din cheltuielile companiei.

MASĂ ÎN SISTEM CATERING

Deductibilitate integrală

Același regim fiscal se aplică și mesei asigurate prin catering.

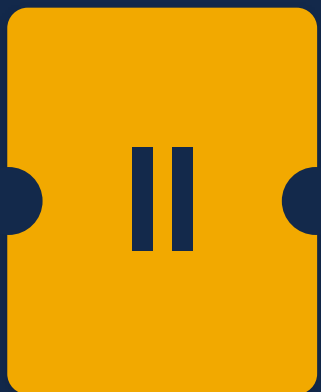

TICHETE DE MASĂ

20% încasat de stat

Impozit pe venit 10% și contribuția la sănătate 10%. Instrumentul devine, în bună măsură, nu un stimulent, ci un vehicul fiscal.

Recomandăm măcar eliminarea contribuției la sănătate pe aceste tichete, până când se va putea reveni cu TVA la o valoare mai mică pentru alimente.

Tichetele sociale pentru alimente și mese calde

Un instrument de protecție socială, analizat în scenariul de bază, fără indexare

Tichete sociale: programul s-a redus cu 85% în 2025

Reducerea nu are cauze economice, ci decurge din decizia privind modul de acordare

	2024	2025	
Beneficiari	≈ 2,5 mil.	1,12 mil.	-55%
Tranșe pe an (250 lei)	6	2	-67%
Sprijin anual / beneficiar	1.500 lei	500 lei	-67%
Volum anual	3.750 mil. lei	558 mil. lei	-85,1%
Valoare adăugată (Tip II)	4.260 mil. lei	634,5 mil. lei	-85,1%
Locuri de muncă (Tip II)	44.120	6.560	-85,1%

20% din alocare → 37%

din ocupare: agricultura amplifică
efectul în mediul rural

Amprenta în PIB

0,24% → 0,033%

Argumentul rămâne unul de protecție
socială, nu de creștere economică.

Sectoare: comerț alimentar 50%, agricultură și pescuit 20%, distribuție și transport 15%, cantine sociale 15%. Sursa: MIPE, calcule proprii.

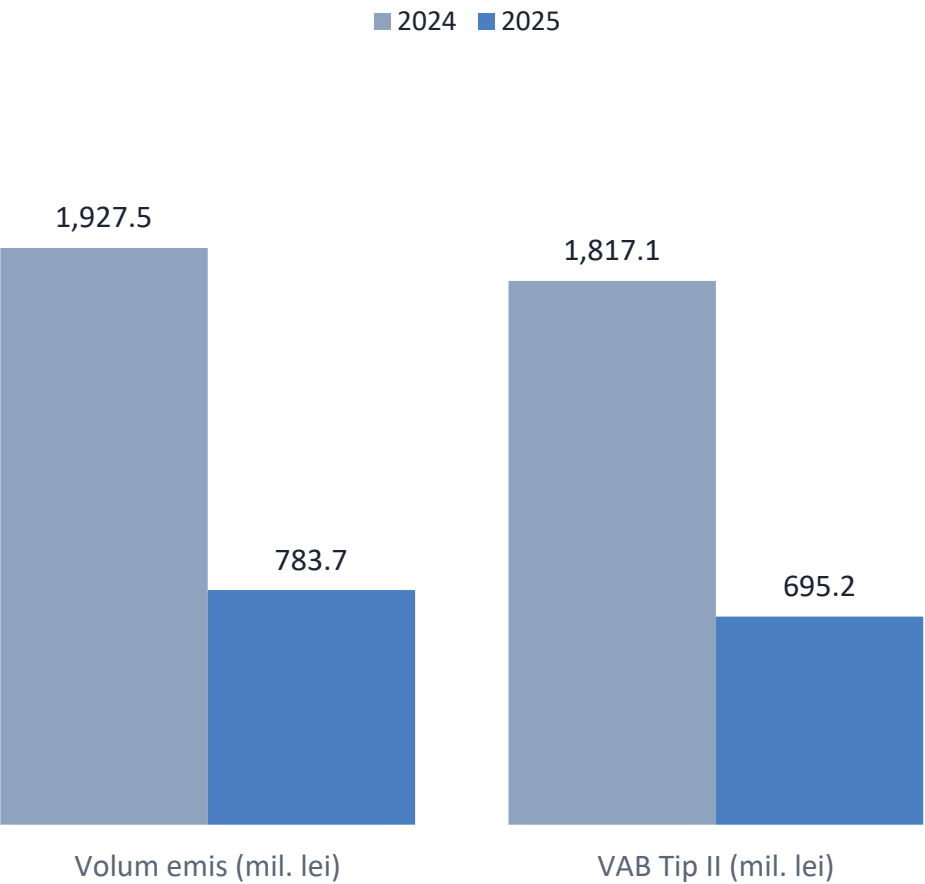

Voucherele de vacanță

Impactul input-output și efectele asupra turismului intern: analiză econometrică și contrafactuală

Vouchere de vacanță: valoare înjumătățită, impact redus cu 62%

OUG nr. 156/2024: voucherul scade de la 1.600 la 800 lei per beneficiar

-59,3%

volum emis

-69,3%

locuri de muncă: de la 17.660 la 5.420

0,10% → 0,036%

amprenta în PIB

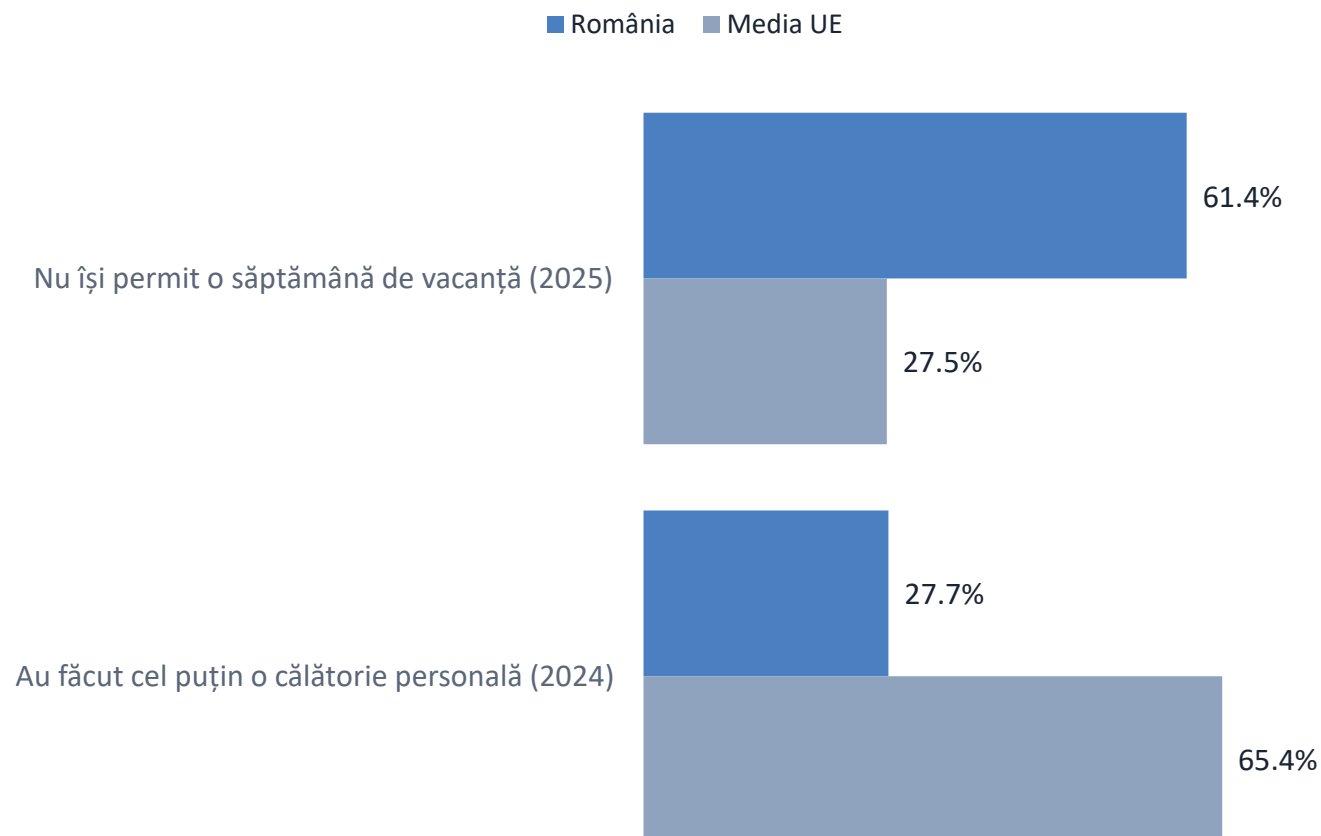
60% → 72%

ponderea cazării și restaurantelor
(decontare prin pachete turistice)

Ocuparea a scăzut mai mult decât volumul și din cauza revizuirii statistice a coeficienților pentru cazare și restaurante (tabelul IO 2023).

Contextul: vacanțele rămân inaccesibile pentru mulți români

Bugetul de vacanță și destinația sunt decizii sensibile la stimulente

99,7 mil.

locuri-zile capacitate de cazare în 2025 (+22,6% față de 2015)

11,3 mil.

sosiri ale turiștilor români în 2025 (-4,6% față de 2024)

> 10 mld. €

cheltuieli ale rezidenților pentru călătorii în străinătate (2025)

Surse: Eurostat (ilc_mdcs02), INS „Activitatea de turism”, BNR. Gradul de utilizare netă a capacității: 29,8% în 2025.

Patru ipoteze testate pe datele lunare de turism

Baza lunară 2014–august 2026; estimarea principală martie 2017–decembrie 2025, 106 observații; OLS cu erori HAC/Newey–West.

H1

Sosiri și înnoptări

Tichetele mai mari sunt asociate cu mai multe sosiri și înnoptări ale turiștilor români.

CONFIRMAT

H2

Durata medie a sejurului

Sejur mai lung în perioadele cu acordare extinsă a tichetelor.

NECONFIRMAT

H3

Gradul de utilizare netă

Acordare mai amplă, ocupare mai bună a capacității de cazare.

NECONCLUDENT

H4

Substituția cu turismul extern

Tichetele reorientează relativ românii către destinațiile interne.

NECONCLUDENT

Fiecare ipoteză este testată în două specificații: în niveluri, pentru efecte în unități fizice, și în dinamică anuală, pentru elasticități.

Mai multe vouchere înseamnă mai mult turism intern

Modele econometrice lunare (mar. 2017–dec. 2025, 106 observații, erori HAC Newey-West)

+1 mil. lei vouchere emise în fiecare lună

+342

sosiri / lună
 $p = 0,013$

+742

înnoptări / lună
 $p = 0,009$

Elasticități (dinamica anuală)

- +1% vouchere → +0,093% sosiri și +0,091% înnoptări
- Semn pozitiv, dar semnificație doar la pragul de 15% ($p = 0,13-0,14$)

Traducerea economică: +1 milion lei pe an

≈ 333

beneficiari echivalenți (3.000 lei/an fiecare)

1,03

sosiri suplimentare per beneficiar

2,23

înnoptări suplimentare per beneficiar

2,17

noți pentru fiecare sosire suplimentară

Valoarea de 3.000 lei/beneficiar este un parametru de scenariu, nu o medie observată. Coeficienții indică asocieri, nu cauzalitate demonstrată.

Ce nu se confirmă: durata sejurului și gradul de ocupare

Valori lunare INS, ianuarie 2022–august 2026 (56 de observații). Rezultatele sunt raportate și atunci când nu susțin ipoteza.

DURATA MEDIE A SEJURULUI

+0,000113

zile la +1 mil. lei lunar

Semnificativ ($p=0,0037$), dar numeric neglijabil. Regresia în dinamică explică 7,46% din variație, iar contrafactualul dă -0,035 zile.

UTILIZARE NETĂ, ÎN NIVELURI

+0,0040 pp

la +1 mil. lei lunar

$p = 0,2354$. Coeficientul nu este semnificativ la pragul de 5%, iar magnitudinea nu justifică atribuirea unei creșteri certe.

UTILIZARE NETĂ, ÎN DINAMICĂ

+0,0122%

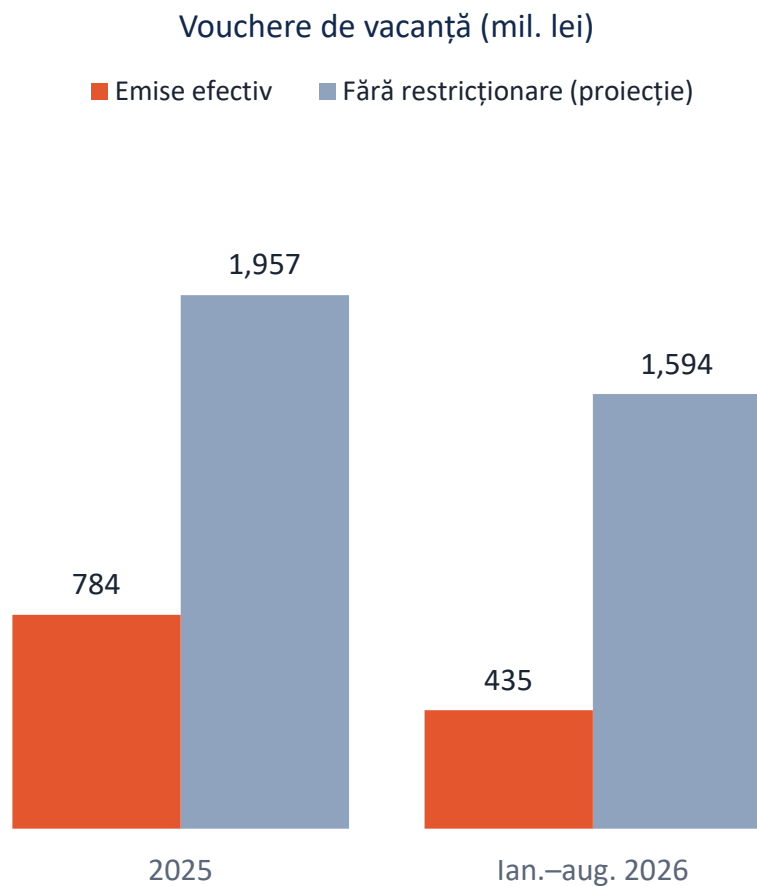
la +1% valoare a tichetelor

$p = 0,4741$. Pe întregul interval 2023–august 2026, dinamica utilizării nete nu oferă o relație statistică robustă.

Semnul este pozitiv peste tot, dar numai ipoteza H1 trece pragul de semnificație. Contrafactualul de +2,31 pp rămâne un scenariu, nu un efect demonstrat.

Ce s-a pierdut prin restricționarea voucherelor (2025–aug. 2026)

Scenariu contrafactual: continuarea tendinței 2018–2024 față de valorile realizate

+951.557

sosiri ale turiștilor români

+4,95% față de realizat

+1,04 mil.

înnoptări

+2,49% față de realizat

+2,31 pp

grad de utilizare netă a cazării

30,4% teoretic vs 28,1% realizat

+0,42 pp

raportul călătorii externe / interne (2025)

românii se reorientează spre străinătate

Durata medie a sejurului nu arată un efect relevant (−0,035 zile). Abaterile sunt condiționate de scenariu, nu pierderi cauzale demonstrate.

Substituția cu turismul extern: semnul susține ipoteza

Ancheta INS „Cererea turistică a rezidenților”, ianuarie 2018–decembrie 2025; raporturi externe/interne pentru călătorii și înnoptări.

MODELE ÎN NIVELURI

semn negativ

pentru ambele raporturi

$p = 0,3267$ la călătorii și $0,5591$ la înnoptări. Salariul net este, în schimb, asociat pozitiv și semnificativ cu turismul extern.

MODELE ÎN DINAMICĂ

-0,30 / -0,37

la +1% valoare a tichetelor

Reduceri estimate ale raporturilor externe/interne. $p = 0,2628$ și $0,1815$; R^2 ajustat negativ în ambele cazuri.

CONTRAFACTUAL 2025

+0,42 pp

raportul extern/intern

Fără restricționare, modelul indică un raport mai mic decât cel realizat: românii s-au reorientat relativ către străinătate.

Modelele și scenariul contrafactual sunt compatibile cu orientarea către vacanțele interne, dar nu permit afirmarea unui efect cauzal de substituție.

Concluzii și recomandări

Predictibilitate, protejarea valorii reale și evaluare periodică

Ce limite are analiza

Rezultatele sunt condiționate de trei ipoteze declarate explicit în studiu.

SERIA MEDIANĂ

**Nu este publicată
anual**

INS o comunică o dată la patru ani. În model este construită din media netă, cu o primă de 1,0 p.p. pe an. Setată la zero, S2 devine identic cu S1.

TRATAMENTUL FISCAL

**Determină suma
netă**

Câștigul per salariat este raportat brut. Impozitul pe venit și contribuția de sănătate reduc suma ajunsă efectiv la beneficiar.

PONDERI ȘI ORIZONT

**Ratele nu sunt
permanente**

Ponderea 70/30 merită testată cu 65/35 și 75/25. Fereastra de trei ani conține acum 2023 și 2024; când se rotește, pragul la inflație preia.

Rata trebuie prezentată ca rezultat al unei formule, nu ca o creștere garantată de 11–12% pe an.

Recomandări pentru fiecare instrument

Tichete de masă

Corectarea formulei de indexare (HG nr. 1045/2018)

Componentă salarială reală, medie pe 3 ani: S1 ca variantă principală

Prag: indexarea nu coboară sub inflația alimentară

Revizuirea regimului fiscal: cel puțin eliminarea CASS de 10%

Tichete sociale pentru alimente

Calendar stabil și regulat al tranșelor

Ajustare periodică după prețurile alimentelor

Eligibilitate bazată pe venit, mărimea familiei, risc de sărăcie

Monitorizarea vulnerabilității alimentare

Vouchere de vacanță

Reguli stabile, mecanism multianual

Valoare corelată cu costul unei vacanțe standard

Facilități pentru utilizarea în extrasezon

Monitorizare lunară: sosiri, înnoptări, utilizare

Ordinea de prioritate a recomandărilor

Şase măsuri, fiecare susţinută de un rezultat cuantificat al studiului.

1

Corectarea formulei de indexare

Mecanismul actual lasă nefolosite 2.365–2.597 mil. lei valoare adăugată brută şi 18–20 mii de locuri de muncă pe an.

2

Componentă salarială, cu prag la inflaţie

Operatorul de maxim face ca ambele scenarii să domine mecanismul actual în orice stare a economiei.

3

S1 ca variantă de implementare

Serii publicate lunar de INS, cu o singură definiţie. Diferenţa faţă de S2 este de 1,1 puncte procentuale pe an.

4

Revizuirea regimului fiscal

Statul încasează 20% din contravaloarea mesei calde, în timp ce cantina şi cateringul sunt integral deductibile.

5

Predictibilitate pentru tichetele sociale

Calendar stabil al tranşelor şi criterii transparente de eligibilitate. Volumul a scăzut cu 85,1% în 2025.

6

Reguli multianuale pentru vouchere

Volum redus cu 59,3% în 2025; amprenta în PIB a coborât de la 0,1032% la 0,0363%.

Actualizarea anuală a evaluării de impact, pe cele mai recente tabele input-output, rămâne condiţia monitorizării corecte a acestor instrumente.

Instrumente trasabile și eficiente

Biletele de valoare permit controlul destinației fondurilor, plăți digitale, limitarea economiei informale și evaluarea precisă a politicilor publice

Direcții de extindere recomandate

Energie

Sănătate și
prevenție

Educație și
formare

Mobilitate
sustenabilă

Tichete verzi

MULȚUMIRI

Acest proiect a fost realizat cu suportul experților din Business Economics Data Science Lab (BEDSL) și al celor din centrul de cercetare IDEAS.

Vă mulțumim! ✨
bedsl@ase.ro

BUSINESS & ECONOMICS DATA SCIENCE LAB.